

Samarbeidsutvalget Nesbru barnehage

Kapittel II. Barns og foreldres medvirkning

§ 3. Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Kunnskapsdepartementets merknader:

Bestemmelsen sikrer barns rett til å uttrykke seg om og få innflytelse på hverdagen i barnehagen. Barna må stimuleres til å tenke selv og oppmuntres til aktivt å gi uttrykk for sine tanker og meninger.

Barns rett til medvirkning er nedfelt i FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr. 1.

Barnekonvensjonen ble inkorporert gjennom Menneskerettsloven 21. mai 1999 nr. 30 ved lov 1. august 2003 nr. 86. For å bidra til å oppfylle barnekonvensjonen, nedfelles også prinsippet om barns rett til medvirkning i barnehageloven. Barna har rett til å uttrykke seg og bli hørt, men de skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta. Det er de voksne som har ansvaret. Barn uttrykker seg på ulik måte – avhengig av alder og modenhet. Barns rett til medvirkning krever kompetente voksne som har gode og oppdaterte kunnskaper om og respekt for barn.

Rammeplanen og et eget temahefte vil gi veiledning om hvordan barns rett til å uttrykke seg skal ivaretas, og årsplanen må konkretisere barnehagens arbeid med å sikre barnas medvirkning.

§ 4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Er det i forskrift etter § 15 satt maksimalgrense for foreldrebetaling, kan bare foreldrerådet samtykke i foreldrebetaling ut over dette.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Generelle merknader

Bestemmelsen må ses i sammenheng med §§ 1 og 2 om at aktivitetene i barnehagen skal skje i samarbeid med barnas hjem. Barnehagen skal gi barn individuell og gruppevis omsorg og oppdragelse i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem. Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse organene skal ha mulighet til å ivareta foreldregruppens kontakt med barnehagen og sikre deres medvirkning. Bestemmelsen skal sikre foreldrenes rett til medvirkning i tråd med FNs barnekonvensjon artikkel 5 om foreldrenes ansvar for oppdragelsen. Godt og tett samarbeid med barnas hjem er en

vesentlig kvalitet ved en god barnehage. Den daglige kontakten er det viktigste, men formelle samarbeidsorganer sikrer foreldre som gruppe reell innflytelse på barnehagens drift. Foreldreråd og samarbeidsutvalg er således viktige arenaer for brukermedvirkning.

Første ledd

Bestemmelsen pålegger hver barnehage å opprette et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Begrepet "hver barnehage" må tolkes som en lokal enhet som driver pedagogisk virksomhet for barn under opplæringspliktig alder. Det er eier som har ansvaret for at organene etableres. Både foreldrerådet og samarbeidsutvalget har som oppgave å fremme samarbeid mellom hjemmene og barnehagen.

Andre ledd

Foreldrerådet består av alle foreldrene/de foresatte til alle barna i barnehagen. Det er viktig at det finnes et forum der alle foreldre kan møtes og diskutere ønsker og behov og komme med forslag til barnehagen. Foreldrerådet velger foreldrerepresentanter til samarbeidsutvalget.

Forskrift om foreldrebetaling krever i § 4 samtykke fra foreldrerådet dersom foreldrebetalingen settes høyere enn den fastsatte maksimalgrensen. Se nærmere om dette under merknadene til denne forskriften.

Tredje ledd

Tredje ledd fastslår samarbeidsutvalgets sammensetning. Samarbeidsutvalget skal først og fremst ivareta samarbeidet mellom barnehagen og hjemmene, og utvalget skal bestå av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen. Eier kan delta i samarbeidsutvalget etter eget ønske. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for alle parter som på ulike måter har et ansvar for barnehagens innhold og drift. Representantene kan komme med råd og innspill og arrangere dugnader, temakvelder og andre arrangementer som kan skape kontakt mellom hjemmene og barnehagen. Dersom det oppstår konflikter, skal samarbeidsutvalget arbeide for å finne fram til felles løsninger. Det er videre naturlig at samarbeidsutvalget særlig drøfter barnehagens ideelle grunnlag. Samarbeidsutvalget bør drøfte praktiseringen av barnehagens formål innenfor de rammer som er gitt av lovens formålsbestemmelse, eventuelle særlige bestemmelser i vedtektene om livssyn eller reservasjon fra den kristne formålsbestemmelsen, rammeplanen og eiers tilpasning til lokale forhold.

Fjerde ledd

For å sikre at foreldrerådet og samarbeidsutvalget får utført sine oppgaver, pålegges barnehageeieren i fjerde ledd å sørge for at saker av viktighet forelegges disse organene. Foreldrerådet skal bli forelagt saker som er viktige for foreldrenes forhold til barnehagen, ikke minst foreldrebetalingen. Samarbeidsutvalget skal ha seg forelagt saker som er av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet og for forholdet til foreldrene. Etter § 2 siste ledd skal samarbeidsutvalget for hver barnehage med utgangspunkt i rammeplanen fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten. Øvrige saker av viktighet er blant annet forslag til budsjett, driftsendringer, arealutnyttelse mv. Samarbeidsutvalget skal påpeke overfor eier og kan melde fra til tilsynsmyndigheten dersom barnehagen ikke drives innenfor de rammene som gis av gjeldende lover, forskrifter, barnehagens vedtekter og barnehagens budsjett. I forskriften om pedagogisk bemanning framgår det av § 3 at en uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg skal legges ved eiers søknad om dispensasjon fra normen for pedagogisk bemanning.

Arbeidsoppgaver SU

SAMARBEIDSUTVALGET består av:

- ✓ en foreldrerepresentant valgt av foreldrerådet
- ✓ en ansatt representanter valgt av personalgruppa
- ✓ en eier representant, har stemmerett som valgt medlem av styret

Barnehagens daglig leder har møte-, tale- og forslagsrett samt informasjonsplikt i samarbeidsutvalget. Daglig leder kan utpekes til sekretær for samarbeidsutvalget. Samarbeidsutvalget konstituerer seg selv.

- Være et rådgivende-, kontaktskapende og samordnende organ for foreldre, personalet og eier som hos oss er Nesbru Kvinne- og Familielag, v/Linda Fleischer.
- Skal godkjenne og komme med innspill til barnehagens årsplan som utarbeides av barnehagens daglig leder i samråd med de ansatte.
- Skal fremme kontakt mellom barnehagen og lokalsamfunnet.
- Se til at barnehagen drives innenfor rammen av barnehageloven, barnehagens vedtekter og budsjett.
- Skal innenfor fastsatt budsjett arrangere dugnader, eventuell foredrag på foreldremøte og eller annen aktivitet som man mener er nødvendig for å holde barnehagen i god stand.
- SU skal ha ansvaret for dugnadsarbeidet og hva som skal gjennomføres der.
- Dersom det må foretas avstemning har hver representant en stemme (ikke sekretær), og vanlig flertallsvedtak gjelder. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.
- Alle styremedlemmene må underskrive taushetsløftet. Medlemmene har taushetsplikt etter de regler som gjelder i forvaltningsloven.

SU-leder

- ✓ Er valgt av foreldrerådet på foreldremøte.
- ✓ Representantene bør gjøre seg kjent med Lov om barnehager med forskrifter, barnehagens vedtekter og Rammeplan for barnehager.
- ✓ Det er ønskelig at foreldrerepresentantene deltar på foreldremøter, dugnader og andre arrangement i barnehagen.
- ✓ Holde seg orientert om foreldrenes syn på virksomheten i barnehagen.
- ✓ Foreldrerådets representanter skal formidle foreldrenes syn i de saker som tas opp.
- ✓ Innkalle og lede SU-møter.
- ✓ Delta på eierstyrets møter ved behov og ved innkalling.
- ✓ Referere på foreldrerådsmøter og sende ut kopi til alle foreldre samt leder i eierstyret.
- ✓ Overholde taushetsplikten.

Styrer (sekretær på SU-møter)

- ✓ Referere på SUs møter med kopi til alle SUs medlemmer, leder i eierstyret og foreldrerådet.
- ✓ Holde SU v/leder informert om forholdene i barnehagen og om tiltak som bør/må iverksettes.
- ✓ Informere de ansatte om nødvendige saker som må tas opp i SU.
- ✓ Utføre oppgaver som har med SUs forhold til de ansatte å gjøre.

Eierstyrets representant

- ✓ Være bindeledd mellom eierstyret og barnehagen
- ✓ Informere eierstyret om saker som tas opp i SU
- ✓ Ansette nytt personale i samarbeid med SU
- ✓ Påse at ansettelser skjer under forutsetning av tilfredsstillende helseattest og politiattest
- ✓ Påse at erklæringene om taushetsplikt for nyvalgte i SU blir underskrevet og overlevert eierstyret
- ✓ HMS-ansvar i samarbeid med styrer

Ansattes representant

- ✓ Er valgt på personalmøte, sitter for 1 år ad gangen.
- ✓ Representantene skal være kjent med Lov om barnehager med forskrifter, barnehagens vedtekter og personalinstruksene.
- ✓ Bidra med opplysninger om den daglige driften av barnehagen.
- ✓ Holde seg orientert om de ansattes syn på virksomheten i barnehagen.
- ✓ Representantene skal formidle medarbeidernes syn i de saker som tas opp.
- ✓ Er representantene i tvil om hva medarbeiderne mener, skal de ta det opp i personalmøte.
- ✓ Overholde taushetsplikten.